

อำนาจของศาลทหาร

ร้อยโทหญิง ฉายพรรณ ไทยวัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชา นิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๑

000545

I 15469469

AUTHORITY OF THE MILITARY COURT

Lieutenant Chaipun Thaiwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Law

Department of Law
Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อำนาจของศาลทหาร

โดย

ร้อยโทหญิง นายพรรณ ไทยวัฒน์

แผนกวิชา

นิติศาสตร์

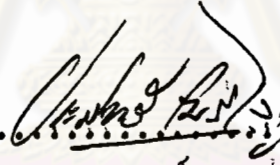
อาจารย์ที่ปรึกษา

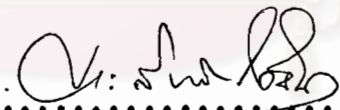
พันเอก โกวิท มัชฌมจันทร์

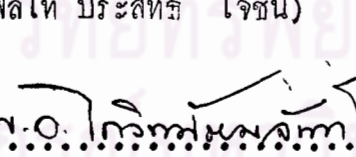
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชวโกลกุล)

.....กรรมการ
(พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น)

.....กรรมการ
(พันเอก โกวิท มัชฌมจันทร์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อำนาจของศาลทหาร
ชื่อนิติกร ร้อยโทหญิง นายพรณ ไทยวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก โกวิท มัชฌมจันทร์
แผนกวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๒๑

บทคัดย่อ

บุคคล เมื่อกระทำความผิดตามกฎหมายบ้านเมืองต้องถูกจับกุม และถูกนำตัวไป
ดำเนินคดีในศาลยุติธรรม แต่ถาบุคคลนั้นเป็นทหาร เมื่อกระทำความผิดอาญาจะต้อง
ถูกดำเนินคดีในศาลทหาร ความจริงทหารก็คือประชาชนธรรมดาคนนั้นเอง เมื่อกระทำ
ความผิดน่าจะถูกดำเนินคดีในศาลยุติธรรม แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ ทั้งนี้
เพราะทหาร เป็นผู้ได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าประชาชนทั่วไปในการ เป็นผู้ถืออาวุธได้
โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อใช้ป้องกันประเทศ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและป้องกัน
อย่างรัดกุม มิฉะนั้นอาจมีการใช้อาวุธในทางไม่ชอบ อันเป็นเหตุให้ประชาชนทั่วไป
ไม่ได้รับความเป็นธรรม มาตรการที่จะควบคุมทหารได้แก่ "วินัยทหาร" และ
"ประมวลกฎหมายอาญาทหาร" ความผิดบางอย่างหากบุค คลพลเรือนกระทำผิดเช่น
การทำร้ายร่างกายผู้อื่นไม่ถึงบาดเจ็บ มีผิดเพียงลหุโทษ แต่หากเป็นทหารกระทำ
ร้ายต่อผู้อื่นถึงบาดเจ็บผู้อื่นไม่ถึงบาดเจ็บ ต้องได้รับโทษหนักกว่า มิฉะนั้นจะเกิดผลเสีย
ต่อการบังคับบัญชาทหาร ทั้งนี้เพราะทหารจักต้องมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามคำสั่ง
ผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด จึงต้องถูกนำตัวมาดำเนินคดีในศาลทหาร

ปัญหาที่ตามมาคือเมื่อทหารกระทำความผิดร่วมกับพลเรือน จะถูกดำเนินคดี
ในศาลใด หรือในเวลาบ้านเมืองอยู่ในภาวะไม่ปกติ มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก

มีการประกาศระบุความผิดบางประการไว้ว่า หากใดกระทำลงไปถึงแม้ว่ากระทำ
จะเป็นประชาชนธรรมดา ก็จะถูกดำเนินคดีในศาลทหาร ทำให้เกิดข้อข้องใจ
แก่ประชาชนโดยทั่วไปว่า อำนาจของศาลทหารมีอยู่อย่างไร มีขอบเขตการใช้
อย่างไร และมีบุคคลใบบางที่จะตกอยู่ในอำนาจของศาลทหาร ดังนั้น อำนาจของ
ศาลทหารจึงเป็นมูลเหตุจูงใจให้ศึกษาคนควา นอกจากนี้ยังได้ศึกษาคนควาศาลทหาร
ของต่างประเทศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับศาลทหารของไทยด้วย

ความสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาคนควาคือ

๑. เพื่อได้เข้าใจศาลทหารและอำนาจของศาลทหารดีขึ้น นอกไปจาก
ศาลยุติธรรม ซึ่งคนส่วนมากได้ทราบอยู่แล้ว
๒. เพื่อได้ทราบถึงอำนาจของศาลทหารว่ามีอำนาจเหนือบุคคลพลเรือน
อย่างไร และเป็นหลักการที่ถ้อยกันอยู่ในนานาอารยประเทศหรือไม่
๓. เพื่อได้ทราบผลดีผลเสียอันควรแก่การแก้ไขปรับปรุงอันจะเป็นประโยชน์
ในด้านการศึกษาวิชานิติศาสตร์ และผู้สนใจโดยทั่วไปอีกด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Authority of the Military Court
Name Lieutenant Chaipun Thaiwat
Thesis Advisor Colonel Kovit Mathayomchandra
Department Law
Academic Year 1978

ABSTRACT

Persons who violate criminal laws are usually under the jurisdiction of the courts of justice. According to the law, however, members of any of the Armed Forces are subject to military courts. Infact a military personnel is an ordinary citizen. Therefore any offence done by him should be under the jurisdiction of the court of justice also. Practically, however, we do not do so. Since a soldier's privilege of holding arms which ordinary citizens have no such a right, an unlawful act may be easily committed by him. As a result, strict measures to prevent the said acts should be constituted. The above measure are "The Act of Military Discipline" and "The Military Criminal Code. Such an offence done by a civilian as an act of violence not amounting to bodily or mental harm to any other person is an petty offence. To a soldier, it is otherwise, if he commits such an offence to his commander he will be more severely punished because the soldier must strictly observe and comply with the Discipline and the order of his commander. All cases committed by him is therefore brought before the military courts.

The next problem is that which court will take a case where the offense is committed jointly by a soldier and a civilian or where the offense committed during an abnormal time or the state of martial law. The person authorized to proclaim martial law may make an announcement authorizing

military courts to have jurisdiction over citizens generally in certain criminal cases as specified in the announcement. Because of this complication, the people in general may like to know what the territorial jurisdiction of the military court is, and what kind of persons are subject to its competency. Such complicated competency of the military court motivated the researcher to work on this study.

Objectives of Study

1. To describe back ground and structure of the military court and its current jurisdiction other than that of the court of justice that has been widely known.
2. To ascertain the competency of the military courts over civilians and compare such competency to that of other civilized countries.
3. To determine rational law and policy applied by the military court. In achieving this aim, an analysis of the study will help not only the development of the legal framework but also those who are interested in the field.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านพันเอก โกวิท มัชฌิมจันทร์ หัวหน้ากองกฤษฎีกาทหารและการต่างประเทศ กรมพระธรรมมัญญู เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการทำ วิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ผู้เขียนทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนให้คำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง และท่านยังได้กรุณาตรวจ แก้ไข วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน ที่กรุณาสับสนุนโครงสร้างวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเพื่อเป็นแนวทาง ในการเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนกรุณาตรวจร่างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชยวิไลกุล คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และท่านพลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น ที่ปรึกษากฎหมายสำนักผู้บัญชาการทหาร สูงสุด กรรมการสอบอีกท่านหนึ่ง ท่านได้กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ พันตรี สุทธิศักดิ์ ไทยวัฒน์ และ ร้อยเอก ชูชาติ สุขสงวน ผู้ช่วยเหลือผู้เขียนในด้านภาษาต่างประเทศ

ผู้เขียนขอขอบคุณ ร้อยตรี สายสกุล แสงนาค นายทหารพระ ธรรมมัญญู กรมสารบรรณทหารบก และจ่าสิบเอก กวี แห่งหน เจ้าหน้าที่ยังหอสมุด กรมพระธรรมมัญญู ที่กรุณาอนุเคราะห์และช่วยค้นคว้า ตำราและเอกสารต่างๆ อัน เกี่ยวข้องกับสาระแห่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือมาด้วยดี นับตั้งแต่เริ่มการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยวิทยานิพนธ์จนวิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จได้ด้วยดี

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีคุณค่าและประโยชน์ในการศึกษาวิชานิติศาสตร์
อยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่ พันเอก เฉลิม ไชยมงคล ผู้เป็นบิดา และ
นางประเทือง ไชยมงคล ผู้เป็นมารดา ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณอื่น ๆ ที่ได้ให้ความรัก
ความเมตตากรุณา ให้ความอุปถัมภ์ค้ำชูรวมทั้งให้การศึกษานผู้เขียนสามารถสร้างตนเอง
ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติได้.

ร.ท. ชญิง ดาแพง ๗๓๖ ล้งค์.

(ร้อยโทหญิง ฉายพรรณ ไทวิชฌ์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิจกรรมประกาศ	ข
บทที่	

บทนำ	๑
๑ ความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาศาลทหาร	๕
๒ ประวัติของศาลทหาร	๑๒
๑. สมัยกรุงสุโขทัย	๑๒
๒. สมัยกรุงศรีอยุธยา	๑๕
๓. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๑๙
๔. ศาลทหารไทยในสมัยปัจจุบัน	๓๔
๓ ลักษณะทั่วไปของศาลทหาร	๓๗
ข้อคล้ายคลึงและขอแตกต่างของศาลทหารกับศาลพลเรือน	๓๘
๑. ส่วนที่คล้ายคลึงกับศาลพลเรือน	๓๘
๒. ส่วนที่แตกต่างกับศาลพลเรือน	๔๐
๓. หลักทั่วไปเกี่ยวกับอำนาจศาลทหาร	๔๕
๔ อำนาจของศาลทหารในเวลาปกติ	๔๖
๑. การแบ่งชั้นของศาลทหารในเวลาปกติ	๔๖
๑.๑ ศาลทหารชั้นต้น	๔๗
๑.๒ ศาลทหารชั้นกลาง	๕๔
๑.๓ ศาลทหารสูงสุด	๕๔
๒. บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลของทหาร	๕๗

๓.	คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลทหารในเวลาปกติ.....	๖๐
๔.	คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลทหาร	๖๒
๕	อำนาจของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ	๗๐
๑.	ศาลทหารซึ่งมีอยู่แล้วในเวลาปกติทำหน้าที่ศาลทหารในเวลาไม่ปกติ.....	๗๐
๒.	ศาลทหารซึ่งตั้งตามประกาศหรือคำสั่งของคณะปฏิวัติ.....	๗๓
๓.	ศาลอาญาศึก	๗๓
	อำนาจของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ แตกต่างจากศาลทหารในเวลาปกติ	๗๗
	๑) การฟ้องคดี	๗๗
	๒) การแต่งตั้งทนาย	๗๘
	๓) การขอทนายและฎีกา	๘๕
๖	ความสัมพันธ์ระหว่างกฎอัยการศึกกับอำนาจของศาลทหาร	๘๖
๑.	เหตุที่จะประกาศใช้กฎอัยการศึก	๘๗
๒.	ผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก	๘๘
๓.	วิธีประกาศ	๘๘
๔.	ศาลพลเรือนซึ่งทำหน้าที่ศาลทหาร.....	๘๘
๕.	อำนาจของศาลทหารที่ตั้งตามอำนาจของกฎอัยการศึก.....	๑๐๒
	๕.๑ อำนาจของศาลทหารเหนือความผิด	๑๐๒
	๕.๒ อำนาจของศาลทหารเหนือบุคคล.....	๑๑๔
๖.	อำนาจที่เกิดจากกฎอัยการศึก	๑๑๗
๗.	ความเสียหายในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก.....	๑๒๒
๘.	การเลิกใช้กฎอัยการศึก	๑๒๓
	พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๔๕๗	๑๒๔

๓	กระบวนการยุติธรรมทหารต่างประเทศ.....	๑๓๘
๑.	กระบวนการยุติธรรมทหารของประเทศออสเตรเลีย.....	๑๓๘
๒.	กระบวนการยุติธรรมทหารของประเทศญี่ปุ่น	๑๕๕
๓.	กิจการกระบวนการยุติธรรมทหารของประเทศเกาหลี.....	๑๗๑
๔.	กิจการกระบวนการยุติธรรมทหารของประเทศ สาธารณรัฐจีน (ไท่หวัน).....	๑๘๒
๔	บทสรุปและเสนอแนะ	๑๙๘
	เอกสารอ้างอิง	๒๐๗
	ประวัติ	๒๑๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย